

Werkgroep Architectuur

NOTULEN

28 JANUARI 2016 10:00 – 12:00 UUR SEATS2MEET, Moreelsepark 65, Utrecht CS.

AANWEZIGEN

Henk Schuurman (voorzitter/HTM), Marije de Vreeze (secretaris BISON), Jens Jongenelen (Connexxion), Edwin Steenstra (9292ov), Harrie van den Broek (Veolia), Joost Boor (MOVENSIS/GOVI), Thomas Walta (GOVI), Jan Tijmenssen (BISON), Martijn van Aartrijk (GVB), Klaas Steffens (Arriva), Gerben Zwart (Panteia), Ale-Jan Algra (Connexxion), Guido Swinkels (Syntus), Stefan de Konink (OpenGeo), Ron Braxhoofen (RET).

AFWEZIGEN

Dieter van Baarle (Ferranti Computer Systems), Elke Vosman (Syntus), Niel van Riel (Qbuzz), Mark ten Brummelhuis (Keypoint),

KOPIE

-

BIJLAGE(N)

ad 3 2015 10 01 Notulen WG_Architectuur_concept
 ad 5 2016 01 28 TMI BISON koppelvlak bericht uitwisseling, v8.1.0.0 concept
 ad 6 2015 10 15 BISON Work Item SIRI v0.3
 ad 8 presentatie architectuurwerkgroep
 ad 9 Uitwerking LV6-2015-PPT
 ad 10 a BISON Enumeraties en Tabellen, v8.1.0.7 concept

1. Welkom en mededelingen

Henk opent de vergadering en verwelkomt alle aanwezigen.

2. Vaststellen agenda

Het onderwerp CEN SIRI, agendapunt 6, wordt vanwege gepland eerder vertrek van Martijn besproken na agendapunt 3.

3. Notulen & actiepunten

De notulen worden goedgekeurd. Alle actiepunten van vorige vergadering zijn uitgevoerd, of staan op de agenda van de vergadering (Fare Frame structuren).

UserstopCode+IFFstations wijzigingen in de PPT-documentatie, de wijzigingen in de haltestandaard en KV 15 zijn door de SC vrijgegeven.

4. CEN SIRI work item

Ter bespreking.

Het voorgestelde Work Item wordt toegelicht door Martijn. Henk vraagt of bespreking van het Work Item kan plaatsvinden, aangezien het work item pas een dag eerder verzonden is. Het Work Item kan volgens de architectuurwerkgroep besproken worden.

Stefan meldt een principiële verschil tussen CEN SIRI en BISON: het communiceren van de handeling, of in SIRI het communiceren van het resultaat van de handeling. Vanwege dit verschil is backwards compatibility niet gegarandeerd. Voorafgaand aan uitvoering van het Work Item is bredere beeldvorming over de wenselijkheid en noodzaak van aanpassingen in de BISON architectuur nodig. Martijn meldt dat de beide standaarden functioneel equivalent kunnen zijn, maar dat de architectuur van de BISON standaard niet noodzakelijk hoeft te wijzigen. Edwin noemt het verschil in triggers, dit is af te spreken. Stefan: afspreken van triggers is niet bevorderlijk voor internationale standaardisatie. Ale Jan: kun je de huidige informatie behoefte met de huidige koppelvlakken voorzien met SIRI, in een verkenning kijken naar hoe actuele informatie met SIRI geleverd kan worden. Martijn is het hiermee eens, maar verzoekt om tempo om versnippering te voorkomen. Om versnippering te voorkomen stellen Thomas en Stefan voor vanuit de leveranciers te kijken welk profiel het meest realistisch is. Voorwaarde is het minimaal behouden van de huidige informatie voorziening. Martijn stelt voor behoeften te bespreken, waarbij HTM, GVB en RET worden betrokken, en vervolgens technische mogelijkheden te bekijken. Martijn neemt deze verkenning mee in het Work Item.

Conclusie: Henk concludeert dat een bredere verkenning nodig is. Martijn past hiervoor het Work Item aan, legt dit voor in de architectuurwerkgroep. Vervolgens wordt een bredere sessie met de architectuurwerkgroep georganiseerd, voorbereid met inzichten vanuit de huidige implementaties. Dit leidt tot een eventuele aanpassing van het Work Item. In juni wordt het Work Item ter goedkeuring voorgelegd aan de SC.

Actie:

- Aanpassen Work Item CEN SIRI (Martijn, Jan)
- Organiseren sessie over Work Item CEN SIRI (Martijn, Marije)
- Verzamelen input vanuit bestaande implementaties (Martijn, Jan)

5. NeTeX POC voortgang

Ter bespreking.

Toelichting van de voortgang door Ale-Jan: Connexxion en Arriva hebben zich opgegeven om de XSD light uit te proberen. Zij maken een voorbeeld en kijken hoe deze te vullen is, kijkend naar KV1 en NeTeX. In de werkgroep bijeenkomst in november zijn KAR aanmeldpunten aangemerkt, voor een geen goede koppeling met de concessie is een aanpassing gemaakt. In NeTeX is afgesproken om unieke codes te gebruiken. Om verschillende interpretaties te voorkomen is inzicht in andere codes in koppelvlakken nodig. De NeTeX standaard is nog vrij onduidelijk, gepland wordt hiervoor een minihandleiding te leveren vanuit de proof of concept. De relatie tussen fysieke en logische haltes wordt gedefinieerd. Gegevens zijn toegevoegd, zoals het Vetag lijnnummer, dit is niet nodig voor de reisinformatie, maar wel voor de matching, om volledige vervanging van KV1 mogelijk te maken. Stefan: neem de VDV referentie als leidend, deze komt het meest overeen met de BISON architectuur.

Jan: de white pages van de NeTeX werkgroep bevat een plan voor implementatie, dit kan helpen. Ale Jan: nee, dit is al besproken binnen BISON en is een stap terug, in de proof of concept wordt gefocust op resultaat. Dit wordt besproken met de NeTeX werkgroep en vervolgens terug gekoppeld in de architectuur werkgroep.

Conclusie: Ale Jan verwacht de proof of concept voor de zomer af te ronden, wanneer er meer resultaat is zal hij dit terugkoppelen aan de architectuurwerkgroep.

6. Uitwerken voorstel GZIP

Ter bespreking.

Jan licht het voorstel toe. Opmerkingen van de architectuurwerkgroep:

- In het document wordt de schrijffout januari aangepast.
- H2: het is http in plaats van https.
- H2: in de tabel staan de heartbeats. KV 7 heeft geen heartbeat. Er is onduidelijkheid over de heartbeats van de verschillende koppelvlakken. Joost geeft aan dat bilateraal afspraken gemaakt worden over heartbeats, dit is geen onderdeel van de collectieve afspraken. Thomas: 1 heartbeat is voldoende.
- H3.1: is het port nummer operationeel of verplicht? Dit is optioneel. De http poort is de TCP poort.

Conclusie: Het document wordt aangepast met de voorgestelde wijzigingen voor de volgende architectuurwerkgroep. Doel is afronding voor de CAB in april.

Voorgescreven wordt minimaal 1 heartbeat.

Actie: Doorvoeren voorgestelde wijzigingen voorstel GZIP: minimaal 1 heartbeat voorgeschreven en schrijffouten verwijderen (Jan)

7. Wijzigingen KV1

Ter bespreking.

Stefan licht zijn vraag, ook besproken in de vorige architectuurwerkgroep, toe over het eenduidig communiceren van tijden: als de klok een uur terug gaat is er een gat in de diensteregeling met bussen die niet zullen rijden, de andere kant op is er een gat in de dienstverlening in het extra uur. Vervoerders laten hun dag op verschillende momenten ingaan, de meeste vervoerders starten om 4 uur 's nachts met de operationele dag, GVB start om middernacht. De ritmatching klopt daardoor niet, maar 1 keer per jaar met de ingang van zomertijd doet het echt pijn.

Ale Jan: in KV 1 is gedefinieerd dat de operationele dag tot 32 uur mag duren. Voorstel: definieer de start van de dag niet hard, maar geef starten van de operationele dag om 4 uur 's nachts aan als best practice en extra ritten te communiceren als een delta. Het is wel te definiëren dat de operationele dag in 1 tijdszone valt. Martijn voert intern GVB de discussie over de impact van een eventuele verschuiving naar 4 uur start van de operationele dag.

Conclusie: het RFC wordt aangepast (Stefan) en op de volgende architectuurwerkgroep besproken. Doel is afronding van de wijziging op de CAB in april.

Acties: inventariseren impact verschuiven start van de operationele dag naar 4 uur voor GVB, in het kader van KV 1 (Martijn)

Thomas vraagt de status na van de KV 1 wijzigingen, die zijn blijven liggen na de architectuurwerkgroep van november 2015. Dit is niet in de CAB en de SC besproken, maar de wijzigingen zijn nog steeds opportuun.

Conclusie: De wijzigingen worden op de volgende architectuur werkgroep besproken en ingebracht in de CAB in april.

Stefan: een actiepoint staat open voor KV1, voor de GVB implementatie voor PPT en het koppelen aan uitgifte van de dienstregeling en de koppeling met KV1. Intraffic zou een beschrijving opleveren voor een extra regel in KV1 voor de dienstregeling van GVB. Henk: over twee weken is er een kans om dit gelijk met de andere wijzigingen voor KV 1 mee te nemen, anders wordt het een aparte change.

8. Procesmatig werken architectuurwerkgroep

Ter bespreking.

Jan presenteert een voorstel voor een verbetering van het proces van de architectuurwerkgroep. In de eerste architectuurwerkgroep na de SC kunnen RFC's ingediend worden, anders is er geen garantie dat het werk wordt opgepakt voor de eerstvolgende SC. Deelnemers wordt verzocht een vaste vertegenwoordiging te hebben in de architectuurwerkgroep en een vaste vervanger aan te wijzen om wisselende bezettingen te voorkomen.

Thomas vraagt hoe operationele zaken versneld door het BISON proces geleid kunnen worden. Henk: BISON is er voor het beheren van standaarden, niet voor het oplossen van de operationele problemen van vervoerders. Er zit een logische volgorde in de vergaderschema's. Versnelling door afstemmen via de mail werkt niet goed, maar BISON probeert wel spoedvragen in behandeling te nemen, maar commitment voor het behandelen in de eerstvolgende CAB kan dan niet gegarandeerd worden. Ale Jan: er hadden geen spoedverzoeken hoeven zijn wanneer partijen niet vooruit lopen, maar verzoeken op tijd indienen. Als het dan ingebracht is, dan kan de behandeling wel sneller, bijvoorbeeld door in kleine groepen een oplossing te vinden en dit in te brengen in de architectuurwerkgroep.

Martijn: Work Items of RFC's hebben altijd de stempel hoog urgent, is dit wel reëel. Henk: urgentie wordt bepaald door de architectuurwerkgroep.

Conclusie: Alle deelnemers geven een vaste vertegenwoordiging en vaste vervanging aan voor de architectuurwerkgroep. RFC's worden ingediend op de 1^e werkgroep na de SC. Architectuurwerkgroep bepaalt de urgentie van het Work Item of RFC.

Actie: Aangeven vaste vertegenwoordiging en vaste vervanger in architectuurwerkgroep (allen).

9. Fare frame structuren

Ter bespreking.

Context: Loket vraag 6-2015, Vraag mbt de PPT standaard over UnitPrice bij een (1) vs meerdere FareFrame(s)

Stefan vraagt of de gepresenteerde vraag de daadwerkelijke vraag was van Arriva. Edwin bevestigt dit.

Jan: het antwoord is: ja, je mag op verschillende momenten opleveren. Ale Jan: Meerdere frames? Jan: ja.

Ale Jan meldt dat dit antwoord voldoende was geweest en verzoekt Jan de vragen korter te beantwoorden om verwarring te voorkomen.

Joost vraagt of dit antwoord in de documentatie moet worden opgenomen. Klaas: het huidige antwoord niet, de business afspraken blijven gelijk. Stefan verzoekt bij verwijzingen naar documentatie in het vervolg het betreffende paginanummer mee te leveren.

Actie: Beantwoording loketvraag aanpassen (Jan)

10. Aanpassing standaarden

a. Enumeraties en tabellen.

Ter besluitvorming. Toevoeging nieuwe vervoerders, versie 8.1.0.7.

Besluit: De wijziging wordt goedgekeurd en released.

Actie: Enumeraties en tabellen versie 8.1.0.7 definitief maken en publiceren (Jan, Marije)

11. Inplannen werkvoorraad architectuurwerkgroep

Ter besluitvorming.

Besluit: Voor de volgende architectuurwerkgroep staan de volgende onderwerpen op de agenda: Status KV 20 , KV1

CEN SIRI aanpassing Work Item, Voortgang RAOV

Gekoppelde ritten wordt afgevoerd van de werkvoorraad.

12. W.V.T.K.

Geen

13. Afsluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun tijd en inzet en sluit de vergadering om 12:00 uur.

	ACTIE	ACTIEHOUDER(S)	DEADLINE
01-10-2015	UserstopCode+IFFstations wijzigen in PPT-documentatie. Werkgroep Architectuur per e-mail op de hoogte stellen, alvorens doorzetten aan CAB en SC.	Jan, Tzvetan	Afgerond
01-10-2015	Oplossingsrichting ontwikkelen voor PPT-loketvraag over fare frame structuren. GVB en Connexion bij betrekken.	Jan/Edwin	Afgerond
01-10-2015	20150924 Changes in haltestandaard doorvoeren in documentatie haltestandaard (doorzetten naar CAB en SC)	Jan/Joost/Tzvetan	Afgerond
01-10-2015	RFC KV1 vervoersvorm aanpassen.	Joost	z.s.m.
01-10-2015	Het functioneel document "BISON fysieke haltestructuur en toegankelijkheid, functioneel document, v8.2.0.0 release" wordt de architectuur aangepast m.b.t. halteverwijstabel/PassengerStopAssignment. In het document wordt verwezen naar het BISON koppelvlak PassengerStopAssignment. Aanpassingen in KV1 document worden door Jan gemaakt en vervolgens door BISON per mail rondgestuurd. Het streven is om de wijzigingen door te zetten naar de CAB en SC.	Joost Jan	Afgerond
01-10-2015	Kv15 aanpassen.	Jan	Afgerond
01-10-2015	Work Item SIRI schrijven.	Martijn, Thomas	Afgerond
01-10-2015	Voorstel Application/gzip (content type) aanpassen en ter besluitvorming aanbieden aan architectuurwerkgroep.	Jan	Afgerond
28-01-2016	Aanpassen Work Item CEN SIRI en ter bespreking voorleggen aan de architectuurwerkgroep	Martijn, Jan	11-02-2016
28-01-2016	Organiseren sessie over Work Item CEN SIRI	Martijn, Marije	14-04-2016
28-01-2016	Verzamelen input vanuit bestaande implementaties	Martijn, Jan	14-04-2016
28-01-2016	Doorvoeren voorgestelde wijzigingen voorstel GZIP: minimaal 1 heartbeat voorgeschreven en schrijffouten verwijderen (Jan)	Jan	11-02-2016
28-01-2016	Aangeven vaste vertegenwoordiging en vaste vervanger in architectuurwerkgroep	Allen	11-02-2016
28-01-2016	Enumeraties en tabellen versie 8.1.0.7 definitief maken en publiceren	Jan, Marije	11-02-2016
28-01-2016	Aanpassing beantwoording loketvraag PPT standaard over UnitPrice bij een (1) vs meerdere FareFrame(s)	Jan	11-02-2016
	Voorraadagenda		
18-06-2015	Inventarisatie veerdiensten in Nederland, n.a.v. aanpassing Enumeratietafel E1.	Joost	-
15-01-2015	Eerste opzet Roadmap van inhoudelijke wijzigingen per KV.	WG-Architectuur	-
15-01-2015	Werkessie over interpretatieverschillen organiseren met vervoerders en integratoren.	Thomas	-
09-10-2014	Reisinformatiemodel ontwikkelen.	WG-Architectuur	-
03-07-2014	Actiepunt (03-07-2014) 78.5 Uniforme definitie van tijd noteren	WG-Architectuur	-